

**Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian
w Ciciborze Dużym**

**Zespół Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego
w Lublinie**

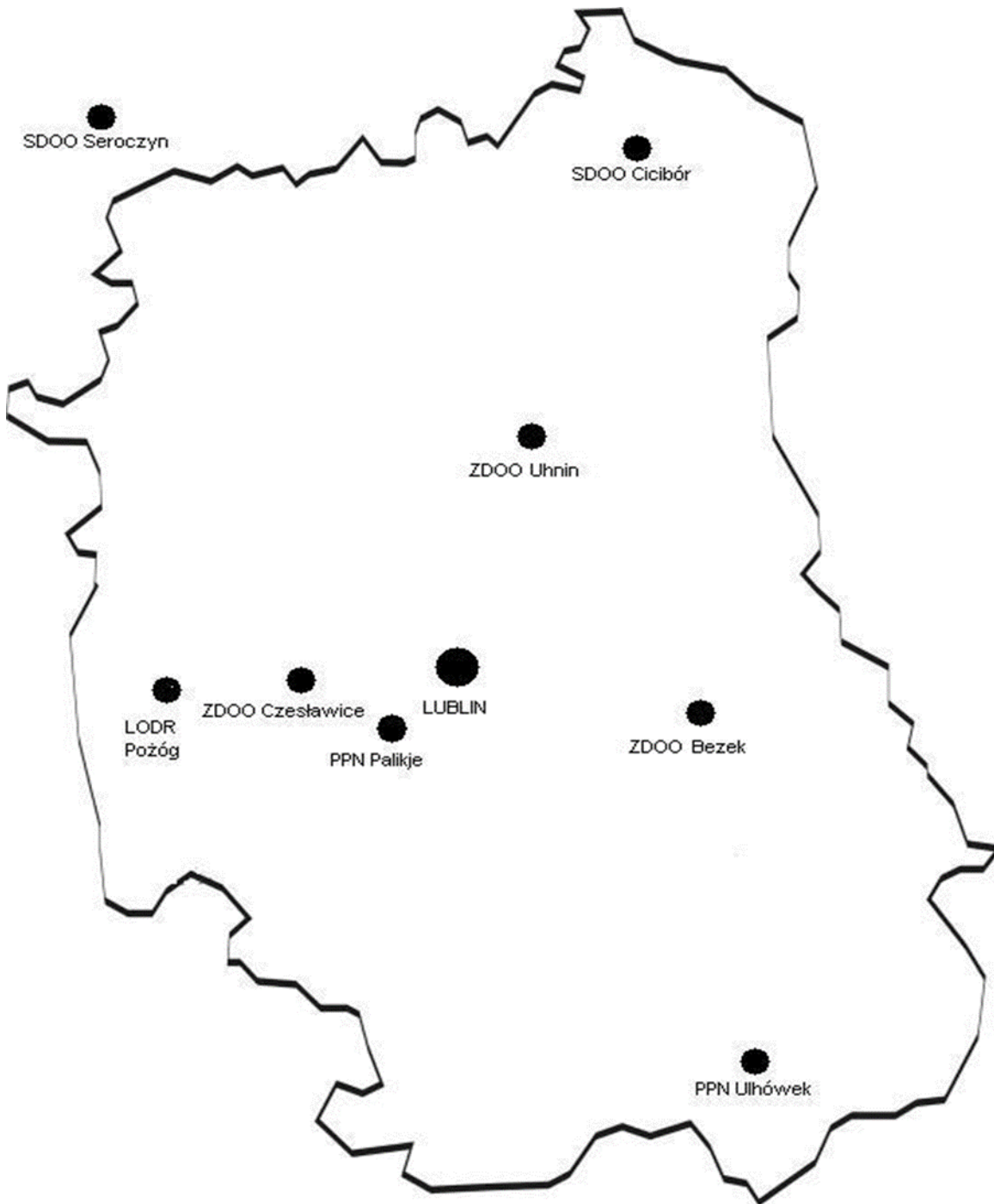
**Wyniki
Porejestrowych Doświadczeń Odmianowych
w woj. lubelskim w 2020 r.**

ŁUBIN WĄSKOLISTNY

Cicibór Duży 2020

**Punkty realizacji badań odmianowych
w systemie PDO
w województwie lubelskim.**

**Przewodniczący Lubelskiego Zespołu Porejestrowego
Doświadczalnictwa Odmianowego**

dr inż. Piotr Pszczółkowski

Stacja Koordynująca PDO w woj. lubelskim
Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Ciciborze Dużym
21 – 500 Biała Podlaska
tel. (083) 343-37-25,
fax. (083) 345- 70 –67.
e- mail: sdoo@cicibor.coboru.gov.pl
www.cicibor-duzy.coboru.pl

**Wyniki
Porejestrowych Doświadczeń Odmianowych
ŁUBIN WĄSKOLISTNY**

Opracował:

mgr inż. Sławomir Zawierucha
mgr inż. Ewelina Narojek-Babula
mgr inż. Michał Tarkowski
mgr Przemysław Kąkol

Publikacja chroniona prawem wydawcy : każda reprodukcja całości lub jej części
wymaga zgody wydawcy

Wydawca : SDOO Cicibór

Wstęp

Wyniki doświadczeń PDO przedstawiono w ujęciu tabelarycznym, z ostatniego sezonu wegetacyjnego według miejsca realizacji, oraz wyniki wieloletnie, trzy kolejne lata jako średnie dla odmiany ze wszystkich zrealizowanych doświadczeń. Punktem odniesienia dla oceny poszczególnych cech jest średnia uzyskana dla wszystkich badanych odmian.

W doświadczeniach oceniany był nie tylko potencjał plonotwórczy odmian, ale również podatność na choroby i inne cechy morfologiczne istotne dla gatunku (wysokość, wyleganie, fazy rozwojowe, kwitnienie, dojrzewanie itp.)

Przy ocenie cech użyto bonitacji w skali 9 stopniowej dla której ocena 9 – oznacza zjawisko najkorzystniejsze, 5 - średnio korzystne, 1 - najmniej korzystne.

Doświadczenia PDO wykonuje się według jednolitej metodyki, opracowanej przez Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej. Na podstawie wyników badań i doświadczeń prowadzonych w ramach PDO w poszczególnych województwach tworzone są „Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województwa”.

ŁUBIN WĄSKOLISTNY

Do najważniejszych cech różnicujących odmiany łubinu wąskolistnego należą: przeznaczenie do uprawy, typ wzrostu, barwa kwiatów i nasion oraz ich cechy jakościowe, długość okresu wegetacji i inne. Możliwe jest wielokierunkowe wykorzystanie łubinu wąskolistnego.

Nasiona większości odmian z Krajowego rejestru (29) cechują się niską zawartością alkaloidów, dlatego mogą stanowić wartościowy komponent białkowy w produkcji pasz.

Liczba odmian w KR w ostatnim dziesięcioleciu wzrosła prawie trzykrotnie i wynosi obecnie 31 odmian.

W województwie lubelskim w roku 2020, doświadczenia z tym gatunkiem prowadzone były w Ciciborze i Uhninie. Odmianami, które plonowały najwyżej były: Roland, Regent, Furman.

Tabela 1. Łubin wąskolistny. Odmiany badane. Rok zbioru 2020.

Lp	Odmiana		Rok wpisania do Krajowego Rejestru Odmian w Polsce	Adres jednostki zachowującej odmianę a w przypadku odmiany zagranicznej - pełnomocnika w Polsce .
	1	2	3	4
1	Dalbor	nn	2011	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o Grupa IHAR Smolice 146 63-740 Kobylin
2	Tango	nn	2012	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5 63-004 Tulce
3	Wars	nn	2014	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o Grupa IHAR Smolice 146 63-740 Kobylin
4	Rumba	nn	2015	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5 63-004 Tulce
5	Salsa	nn	2015	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5 63-004 Tulce
6	Bolero	nn	2016	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5 63-004 Tulce
7	Jowisz	nn	2016	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o Grupa IHAR Smolice 146 63-740 Kobylin
8	Koral	nn	2016	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o Grupa IHAR Smolice 146 63-740 Kobylin
9	Tytan	nn	2016	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o Grupa IHAR Smolice 146 63-740 Kobylin
10	Neron	nn	2017	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o Grupa IHAR Smolice 146 63-740 Kobylin
11	Roland	nn	2017	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o Grupa IHAR Smolice 146 63-740 Kobylin
12	Samba	nn	2017	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5 63-004 Tulce
13	Agat	nn	2019	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o Grupa IHAR Smolice 146 63-740 Kobylin
14	Bazalt	nn	2019	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o Grupa IHAR Smolice 146 63-740 Kobylin
15	Swing	nn	2019	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5 63-004 Tulce
16	Furman	nn	2020	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o Grupa IHAR Smolice 146 63-740 Kobylin
17	Twist	nn	2020	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5 63-004 Tulce
18	Regent	sn	2009	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o Grupa IHAR Smolice 146 63-740 Kobylin
19	Homer	sn	2018	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o Grupa IHAR Smolice 146 63-740 Kobylin
20	Szot	sn	2018	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5 63-004 Tulce

nn- niesamokończące niskotaninowe; sn – samokończące niskotaninowe

Tabela 2. Łubin wąskolistny. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru 2020.

Miejscowość	SDOO Ciecibór	ZDOO Uhnin
Powiat	białski	Parczewski
Kompleks rolniczej przydatności gleby	żytni bardzo dobry	Żytni bardzo dobry
Klasa bonitacyjna gleby	IIIb	IVb
pH gleby w KCL	5,9	5,8
Przedplon	Pszenica jara	Pszenżyto ozime
Data siewu	07-04	03-04
Obsada nasion (szt/m ²)	100/120	100/120
Data zbioru	21-08	15-08
<i>Nawożenie mineralne</i>		
N na poziomie a ₁ (kg/ha)	12	18
P ₂ O ₅ (kg/ha)	40	60
K ₂ O (kg/ha)	60	90
Nitragina dla łubinu	Zaprawiono nasiona	Zaprawiono nasiona
<i>Środki ochrony roślin</i>		
Herbicyd (nazwa,dawka/ha)	Boxer 800 EC 4L Rento 150 EC 1,5L	Stomp Aqua 455 CS 2,5L
Insektycyd (nazwa,dawka/ha)	Nie stosowano	Nie stosowano
Inne zabiegi (nazwa,dawka/ha)	Nie stosowano	Nie stosowano

Tabela 3. Łubin wąskolistny. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru 2020.

Lp.	Cecha	SDOO Cicibór	ZDOO Uhnin
1	Pełnia wschodów (dzień, m-c)	26-04	21-04
2	Termin kwitnienia (dzień, m-c)	10-06	08-06
3	Termin dojrzałości technicznej (dzień, m-c)	27-07	16-07
4	Wysokość roślin (cm)	58,6	66,5
5	Wyleganie przed zbiorem (skala 9 ⁰)	7,1	7,7
6	Masa tysiąca nasion (g)	130,2	132,1
7	Plon ziarna (dt z ha)	13,7	16,3

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian

Skala 9⁰: 9- oznacza ocenę najkorzystniejszą , 1- najmniej korzystną , 5-średnią

Tabela 4. Łubin wąskolistny. Plon nasion odmian w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru 2020.

Lp.	Odmiana	Cicibór	Uhnin
Wzorzec , dt z ha		13,7	16,3
1	Dalbor	122	108
2	Tango	76	82
3	Wars	96	91
4	Rumba	74	90
5	Salsa	99	100
6	Bolero	72	107
7	Jowisz	122	109
8	Koral	106	103
9	Tytan	73	82
10	Neron	74	108
11	Roland	154	126
12	Samba	76	92
13	Agat	118	112
14	Bazalt	100	87
15	Swing	96	97
16	Furman	124	115
17	Twist	90	86
18	Regent	131	115
19	Homer	113	105
20	Szot	82	84

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

Tabela 5.**Łubin wąskolistny.** Plon nasion odmian (% wzorca). Lata zbioru 2020, 2019, 2018.

Lp.	Odmiana	2020	2019	2018	2019-2020	2018-2020
Wzorzec , dt z ha		<u>15,0</u>	<u>10,7</u>	<u>19,0</u>	<u>12,9</u>	<u>14,9</u>
1	Dalbor	114	99	100	108	105
2	Tango	79	111	99	93	95
3	Wars	94	107	102	99	100
4	Rumba	83	89	95	85	90
5	Salsa	99	82	90	92	91
6	Bolero	91	92	110	91	99
7	Jowisz	115	92	99	105	102
8	Koral	104	117	102	110	106
9	Tytan	78	87	96	82	88
10	Neron	93	105	96	98	97
11	Roland	139	120	109	131	122
12	Samba	85	105	111	93	101
13	Agat	115	105	99	111	106
14	Bazalt	93	90	86	92	89
15	Swing	97	109	102	102	102
16	Furman	119				
17	Twist	88				
18	Regent	122	100	91	113	104
19	Homer	109	115	112	111	111
20	Szot	84	87	115	85	98
21						
Ilość doświadczeń		2	2	2	4	6

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

Tabela 6. Łubin wąskolistny.

Porażenie odmian przez ważniejsze choroby (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2020, 2019.

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Liczba dni od siewu do:				Długość fazy kwitnienia (liczba dni)		Równomierne dojrzewanie (skala 9°)	
			Początku kwitnienia		Dojrzałości technicznej		2020	2019-2020	2020	2019-2020
			2020	2019-2020	2020	2019-2020				
Wzorzec			<u>67,8</u>	<u>63,8</u>	<u>110,1</u>	<u>100,2</u>	<u>12,2</u>	<u>11</u>	<u>8,1</u>	<u>8,4</u>
1	Dalbor	2	0,2	-0,3	0,8	0,4	-0,7	-0,2	0,4	0,4
2	Tango	2	0,2	-0,0	-0,3	-0,1	0,3	0,3	-0,7	-0,7
3	Wars	2	0,2	0,5	-0,1	-0,0	-0,7	-0,5	-0,2	-0,1
4	Rumba	2	1,2	1,2	-0,4	-0,2	-0,2	-0,7	-0,1	-0,0
5	Salsa	2	-0,3	-0,0	-0,6	-0,3	0,8	0,8	0,1	0,1
6	Bolero	2	-0,8	-0,5	-0,8	-0,4	0,3	0,0	0,3	0,2
7	Jowisz	2	-1,3	-1,0	0,6	0,3	1,3	0,8	-0,1	-0,1
8	Koral	2	1,2	1,5	0,3	0,1	0,3	0,0	-0,6	-0,5
9	Tytan	2	1,2	1,2	-0,8	-0,4	-0,2	0,5	-0,2	-0,3
10	Neron	2	0,2	0,2	-0,6	-0,3	0,3	0,5	-0,2	-0,1
11	Roland	2	-1,8	-1,8	0,7	0,4	1,3	1,8	0,4	0,4
12	Samba	2	2,7	2,0	-0,4	-0,2	-2,2	-1,0	-0,2	-0,1
13	Agat	2	0,7	0,2	0,2	0,1	-1,2	-1,0	0,1	0,1
14	Bazalt	2	0,7	1,0	0,6	0,3	-0,2	-0,7	0,3	-0,0
15	Swing	2	0,7	0,5	-0,2	-0,1	0,3	0,3	0,3	0,3
16	Furman	1	0,2		-0,1		-0,7		0,1	
17	Twist	1	-0,3		-0,3		0,3		-0,2	
18	Regent	2	-2,3	-2,0	0,7	0,4	-0,2	-0,5	0,1	0,1
19	Homer	2	-2,3	-2,0	0,2	0,1	0,8	0,0	0,3	0,3
20	Szot	2	-0,8	-0,5	0,2	0,1	-0,2	-0,7	0,1	0,1
Liczba doświadczeń			2	4	2	4	2	4	2	4

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

Skala 9°: 9- oznacza ocenę najkorzystniejszą , 1- najmniej korzystną , 5-średnią,

Tabela 7. Łubin wąskolistny.

Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2020, 2019.

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wyleganie (skala 9°)				Wysokość roślin (cm)		Masa 1000 ziaren (g)	
			w fazie końca kwitnienia		przed zbiorem		2020	2019-2020	2020	2019-2020
			2020	2019-2020	2020	2019-2020				
Wzorzec			<u>7,5</u>	<u>8,1</u>	<u>7,4</u>	<u>8,2</u>	<u>62,6</u>	<u>57,0</u>	<u>131,4</u>	<u>134,1</u>
1	Dalbor	2	1,0	0,5	0,8	0,4	0,4	-1,4	-15,4	-18,8
2	Tango	2	-0,0	0,0	-0,3	-0,1	5,6	6,0	20,7	15,6
3	Wars	2	-0,5	-0,2	-0,1	-0,0	-2,6	-2,9	-8,8	-6,6
4	Rumba	2	-0,2	-0,3	-0,4	-0,2	2,9	1,5	-3,9	-2,8
5	Salsa	2	-0,7	-0,5	-0,6	-0,3	-2,4	-0,6	-14,7	-17,5
6	Bolero	2	-0,9	-0,4	-0,8	-0,4	-4,6	-3,2	15,0	16,4
7	Jowisz	2	0,6	0,2	0,6	0,3	3,1	3,3	0,1	4,5
8	Koral	2	0,1	0,2	0,3	0,1	2,6	1,1	7,1	10,2
9	Tytan	2	-0,4	-0,2	-0,8	-0,4	2,6	2,0	4,0	17,6
10	Neron	2	-0,7	-0,6	-0,6	-0,3	-2,2	-1,0	-5,5	-0,9
11	Roland	2	0,8	0,3	0,7	0,4	1,8	1,2	6,6	8,5
12	Samba	2	-0,7	-0,4	-0,4	-0,2	4,6	2,4	8,2	5,3
13	Agat	2	-0,2	-0,1	0,2	0,1	-0,4	-1,0	18,5	5,8
14	Bazalt	2	0,6	0,4	0,6	0,3	0,9	1,4	-9,0	-7,1
15	Swing	2	0,1	0,1	-0,2	-0,1	1,9	1,4	-16,5	-15,4
16	Furman	1	-0,9		-0,1		-0,2		15,7	
17	Twist	1	-0,0		-0,3		-0,4		5,2	
18	Regent	2	0,6	0,4	0,7	0,4	-3,9	-2,4	-9,2	-15,0
19	Homer	2	0,6	0,4	0,2	0,1	-7,1	-5,0	-8,0	-8,4
20	Szot	2	0,6	0,4	0,2	0,1	-2,6	-2,9	-10,1	-3,9
Liczba doświadczeń			2	4	2	4	2	4	2	4

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

Skala 9°: 9- oznacza ocenę najkorzystniejszą , 1- najmniej korzystną , 5-średnią

